

2003 MAYIS-HAZİRAN AYI FAALİYETLERİ

10.05.2003 tarihinde Irak Halkı'na ulaştırılmak üzere Türkmeneli işbirliği Kültür Vakfı'na giyecek, yiyecek, ilaç, mama ve çocuk bezinden oluşan malzemeler teslim edilmiştir.

13.05.2003 günü 75. yıl kültür merkezinde "Vahdet ve Aile Haftası" dolayısıyla bir panel düzenlenmiştir.

13-17 Mayıs 2003 tarihleri arasında 75. Yıl Kültür Merkezi Sergi Salonunda kermes düzenlenmiştir.

18.05.2003 günü Yunus Emre Kültür Merkezi tiyatro salonunda İlkder çocuk şenliği yapılmıştır.

20.05.2003 günü Bingöl'de mağdur olan depremzedelere gıda ve giyecekten oluşan yardım malzemeleri gönderilmiştir.

31 Mayıs- 1 Haziran 2003 tarihleri arasında Kızılcahamam'da Türkiye'nin çeşitli illerinden gelen sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katıldığı Ankara Kadın Buluşması 1 toplantısına İlkder 5 temsilci ile katılmıştır. Organizasyonun oluşturulmasında aktif olarak rol almıştır.

05.06.2003 günü Dünya Çevre Günü dolayısıyla derneğimizde insan ve çevre temizliği konusunda panel düzenlenmiştir.

29.06.2003 de Barış İçin Sürekli Kadın platformu'nun Hipodrum Abdi İpekçi Parkı arasında düzenlediği 'Barış Hemen Şimdi' yürüyüş ve mitingine katılmıştır.

BÜLTEN

İlke İlim Kültür Ve Dayanışma Derneği **Mayıs-Haziran 2003 Sayı 4**
Ayda Bir Yayınlanır. Para İle Satılmaz. Üyelere Mahsustur.

☞ MERHABA ☞

İnançlı kadınlar olarak bizler, toplumun şanslı kadınlarıyız. Her şeyin güllük gülistanlık olmadığı, bir şeylerin ters gittiğinin, bir yerlerde yanlışlıklar yapıldığının çabuk farkına vardık.

70'li ve 80' li yıllarda ancak kadınların tesettüründeki eksiklikleri fark edebildik ve zamanımızın çoğunluğunu bu doğrultuda geçirdik. Daha sonra ev toplantıları ile (ki medrese-i zehra) kendimizi ve çevremizdeki kadınları bilgilendirmeye bilinçlendirmeye başladık. Bunu büyük bir ibadet aşkı ve şevkle yapıyorduk. Çünkü insanlar açtı, yaşamak için ekmeğe, suya, havaya ihtiyaçları vardı. Fakat sadece bu yetmiyordu. Nasıl ki maddi yönden yoksulluk insanları perişan ediyorsa, manevi yönden açlık ve yoksulluk da insanları gerçekten mutsuz ve perişan ediyordu.

Zamanda çabuk geçiyordu. 85'li yıllara gelmiştik. İlk başladığımız dönemlerde henüz daha genç kız olan arkadaşlar çoluk-çocuğa karışmış ve daha da olgunlaşmışlardı. Birlikteliğimiz de devam ediyordu. Artık ev sohbetlerinin yeterli olmadığına da inanmıştık. Yavaş yavaş salon toplantıları yapmanın zamanı gelmişti ama nasıl yapacağımızı bilmiyorduk. Hemen araştırmaya başladık. Bize resmi bir sıfat gerekiyordu. Dedik ki; hepimizin de gidip geldiği ve maddi manevi ders verdiğimiz birkaç kuruluş var, onlardan yardım isteyelim. Birkaç arkadaş gittik ve bu fikrimizi onlara ilettik. İşte o zaman anladık ki bu işler gerçekten çok zor ve kadınlar için ise daha da zor. Bize yardım edeceklerine " Batıyı mı taklit etmeye başladınız. Evlerinizde oturun. Bir evden bir kişi yeter. Kur'an'ınızı okuyun, ev sohbetlerine devam edin. Size ihtiyaç olursa zaten haber veriyoruz. .v.s. v.s. " gibi şeyler söylediler.

Çok değil 90'lı yıllarda çoğulculuktan, katılımdan ve sivil toplum kuruluşların dan sık sık bahsedilmeye başlanır oldu. Suskun ülke artık konuşan, tartışan, yazan bir ülke olmaya doğru adım atıyordu. Tabi ki bir yere kadar. Herkesin konuştuğu yazdığı bu dönemlerde kadınlar yeni yeni yılların mahmurluklarını üzerlerinden atmaya çalışıyorlardı. Bu uyanış sürecinde müslüman kadınlardaki silkinme daha da uzun süreceğe benziyordu.

İşte böylesi kritik bir süreçte İLKDER'in temelleri atılmaya başlanmıştı. Bizler de bir grup genç arkadaşlar; rutin günlük ev işlerimizi bitirdikten sonra haftada bir günlük, bir öğleden sonra toplantılarının ve geleneksel hale getirilen bazı virdlerin tekrarlarıyla bir yerlere varılamayacağının farkına vardık.

Planınız,
Bir yıl içinse pirinç ekiniz
Planınız,
On yıl içinse ağaç dikiyorsunuz
Planınız,
Yüz yıl içinse insanları eğitiniz.

Çin atasözü

*Dernek Başkanımız
Özden Sönmez Hanımefendi'nin
kızı Semanur Sönmez Yaman'ın
bir kızları dünyaya gelmiştir.
Hayırlı bir ömür ve sağlıklı bir
yaşam temenni ediyoruz.*

**Aile toplumun
özüdür onu tahribe
yönelen herşey, toplumun
tahribine yönelmiş
demektir.**

Hemen 7 arkadaş bir araya geldik. Bir tertip komitesi oluşturduk ve böylece ilk toplantımızı yapmış olduk. Meğer her şey ilk adımla , o ilk adımla başlıyormuş. Beşikten mezara kadar her şey ilk atılan adımlarla başlıyormuş. İkinci toplantı daha sonra panel, konferans, sempozyum derken baktık ki tertip komitesi ile bu iş yürümüyor. Bir organizasyon kurmamızın daha uygun olacağına karar verdik.(karar verdiler demiyorum verdik diyorum)

Artık bir lokma bir hırka devri geçmişti. Belki bin lokma bin hırka olmalıydı fakat bize kalanı yine bir lokma bir hırka olmalıydı. Bizlerde tüketici olmaktan çıkıp üreten olabiliriz diyebiliyorduk. Bir müddet Tuba Basın Yayın Organizasyon Ltd. Şti. olarak devam ettik. Kitap, el işleri, toptan alıp parakende satış yapmaya başladık. Kar etmedik daha doğrusu edemedik ama şunu başardık; kocalarımızdan yol parası istemedik. Bu bile ilk aşamalarda büyük bir başarıydı, her şeye sıfırdan başlayan kadınlar için. Karsız biten bir ticaret hayatından sonra. Deneyimlerimiz, tecrübelerimiz, birlikteliğimiz bizlere çok şey öğretti. İşte o dönemlerde çoğulculuktan, katılımdan daha çok bahsedilir olmuştu.

Bizlerde bazı şeylerin gerçekten ters gittiğinin farkına varmıştık. Artık şehir dışındaki toplantılara davet ediliyorduk. Tabi ki bu davetleri kabul etmek durumundaydık. Biz bunları anlatırken en yakınlarımızdan bile takdir yerine sitemlerle hat ta suçlamalarla karşılaştık. Hatta ilk yurt dışı seyahatimizden sonraki sıkıntı ve üzüntümü kelimelerle dile getirmem bile zor. Dönüşümüzde; ne yaptığımızı, programların nasıl

geçtiğini, kimlerle tanışıldığını v.s. soracaklarını sanıyorduk. Meğer bizler daha gelmeden idam sehpaları çoktan kurulmuştu bile.

Bir kadın mahremi olmadan nasıl 90 km. aşarmış.(ki bir kadın değil) Bir kadın mikrofondan nasıl konuşmuş. Sesinin nerelere kadar gittiğinin farkındamıymış. Bir kadın salon toplantılarından nasıl emin olabilir. Bunun vebalini nasıl üstlenebilir. Ya içlerinde kadın kılığına girmiş bir erkek varsa, o zaman ne olacak v.s... Hadi programı anladık ta bu kamera işi de neyin nesi. Acaba ne yapacak v.s. v.s.

Arkadaşlar....
Şimdi kadınlar yurtiçinde her türlü iş için rahatça seyahat edebiliyorlar.
Şimdi kadınlar ekonomik durumlarına göre yurtiçi ve yurtdışı seyahatlerini uçakla yapıyorlar.
Şimdi kadınlar salon toplantıları yapabiliyorlar.
Şimdi kadınlar yaptıkları güzel işleri kamerayla görüntüleyebiliyorlar.
Şimdi kadınlar daha geniş kitlelere hitap edebiliyorlar.
Şimdi kadınlar konuşuyorlar, tartışıyorlar, fikirlerini rahatça ifade edebiliyorlar.

Özden Zehra Sönmez

*Dernek üyelerimizden,
Ayşe Doğan'ın kızı Serap Doğan
Özgün'ün bir kızları dünyaya
gelmiştir. Sağlıklı, hayıllı ve
mutlu bir hayat diliyoruz.*

Sivil Toplum Kuruluşlarının Önemi:

- ❖ İnsan olmak düşünmek ve düşüncelerimizi başkalarıyla paylaşarak sürekli olarak gelişmeyi gerektirir.
- ❖ Bir toplumda yaşayan insanların ortak sorunlarını çözebilmek amacıyla birleşmeleri, aynı sorunu farklı farklı yaşayan insanların deneyimlerini paylaşarak bir konuya başka yönlerden bakış açısı geliştirmeyi imkanı kılar. Bu da ancak kişilerin yaşadıkları sorunun farkında olup onu çözmek istemeleri bilincine erişmeleri ile mümkün olur.
- ❖ STK bu farklı yapıda ve özellikteki insanların bir araya geldikleri kuruluşlardır. Bir STK ne kadar çok insana ulaşabiliyorsa veya insanlar ne kadar çok STK içinde yer alabiliyorsa sorunlarını, çözüme konusunda o kadar çok adım atmış olur.

Toplum içindeki STK'nın sayısının artması ise mevcut düzen içinde hakim devlet ve güçlerin kendilerini o derece kontrol edilebilir hissetmesini ve düzgün olmaları konusunda uyarılmasını sağlar. Günümüzde adı ne olursa olsun ister STK ister Bacıyanı rum ama bizim inanç sistemimizde sivil oluşumlar bir gelenektir. Bu Osmanlılar zamanında meslek kuruluşları, daha eskiye giderse peygamberimiz zamanında Peygamber efendimize risalet gelmeden önce Mekke gençlerinden oluşan yardım topluluğunda (Hılf-ul Fudul)

Peygamberimizin de yer alması ve Peygamber olduktan sonra bile o topluluğu övmesini örnek olarak verebiliriz.

- ❖ “Nasılsanız öyle yönetilirsiniz” mealindeki uyarı ise bizi en küçük topluluğumuzdan en büyük yöneticimize kadar doğru ve içten olmayı öğütlemektedir.

Küçük topluluklar ne kadar kendi içinde insana önem verir ve demokrasiyi içine sindirirse bizi yönetenlerde zamanlar demokrasiyi tam olarak öğreneceklerdir.

Bu yüzden STK da kendi içinde ne kadar demokratik olur, katılımın çokluğunu sağlar, herkesin kendisini ifade edebilme yeteneğini ortaya çıkarır ve sorununa sahip çıkabilme özverisini gösterirse işte o zaman bizi yönetenler de bizim sorunlarımızın çözülmesi gerektiğini anlarlar. Veya anlamak zorunda kalırlar.

STK ne kadar düzenli ve insanın sorununu kendi çıkarlarını da önde tutarsa yönetim de o denli sorunların gerçekliğine kanaat getirir.

TAZİYE

Dernek üyelerimizden Zeynep Sarı, kızı Tuğba Sarı ve eltisi Emine Sarı elim bir trafik kazası sonucu hayatlarını kaybetmişlerdir. Allah (cc) rahmet eylesin diyor, yakınlarına baş sağlığı diliyoruz.

Toplumsal üretimde eşit katılım ve eşit ücret alabilmeli.

Eğitim ve siyasal alanda da önünde hiçbir engel olmamalı.

Bu gün hepimiz Nevin Ebu Rahileyiz.

Bu gün hepimiz 12 yaşındaki N.Ç'yiz.

Bu gün hepimiz Şemseyiz.

Bu gün hepimiz birer Gülbaharız.

Bu gün hepimiz onların ve onlar gibi kadınların yanında olduğumuzu haykırıyoruz.

Bu gün hepimiz kadınız.

Bu gün hepimiz kadına karşı yapılan her türlü baskıyı, şiddeti, kokuşmuşluğu kınıyoruz.

Aynı zamanda bu günler Uluslar Arası İşkence Mağdurları ile Dayanışma Günleri.

Nice günler gelip geçiyor. Fakat;

İŞKENCE...

KOCA BİR LEKE, KOCA BİR AYIP, KOCA BİR YÜZKARASI olarak hala her yerde görülmekte ve uygulanmakta.

Bir kadına karşı yapılan yasaklama, saldırı ve tecavüzü ideolojik anlayışı ne olursa olsun, tüm kadınlara ve tüm insanlığa karşı yapılmış bir saldırı olarak görüyoruz ve şiddetle kınıyoruz.

Yetkilileri de failleri cezalandırmaya çağırıyoruz.

Biz kadınlar olarak diyoruz ki ; Birlikte olursak gerçekleri gözler önüne serebiliriz,

Birlikte olursak tecavüze uğrayan kadınların yaralarını sarabiliriz.

Birlikte olursak inançlarından dolayı başlarını örttükleri için eğitim ve çalışma hayatlarına son verilen kızların, kadınların haklarını geri alabiliriz.

Kadına yönelik her türlü şiddet, baskı, tecavüz ayrımcılık ve her türlü rencide edici uygulamalar kalkana kadar ve barış sağlanana kadar eleleyiz.

(29 Haziran Pazar günü Barış İçin Sürekli Kadın Platformu ile yapılan Mitingteki İLKDER Başkanı Özden Zehra Sönmez'in konuşma metni.)

Allah'ım
Senden bize dinde sebat vermeni diliyorum, doğru yolda güçlü irade diliyoruz.

Senden nimetlerine karşı şükür duyguları bahşetmeni, güzel kulluk yapma azmi istiyorum.

Senden lekesiz kalp, doğru dil diliyoruz.

Senden bildiğin şeylerin en hayırlısını istiyorum, bildiğin kötülüklerin şerrinden sana sığınıyoruz. Bildiğin kusurlarım için senden mağfiret diliyorum.

Muhakkakki görünmeyen şeyleri bilen sensin SEN!

ANKARA KADIN BULUŞMASI -I

31 Mayıs - 1 Haziran 2003 tarihleri arasında Ankara Kızılcacıkhamam da Türkiye'nin birçok ilinden gelen çeşitli sivil toplum kuruluşlarının katıldığı bu toplantıya İLKDER hem hazırlık aşamasında hem de aktif katılım olarak yoğun destek verdi.

Bu toplantının düzenlenme amacı kadınların gündemlerine hemcinslerinin (gerek çalışan gerek ev kadını) sorunlarını, dertlerini kaygılarını sokabilmek, uğradıkları haksızlıklara dikkat çekmek kendi dışlarında gelişen ve yaşanan her türlü olaylara duyarsız kalmamalarını sağlamaktı.

Toplantıda tertip heyetinin selamlama konuşmalarının (İlkder adına Özden Sönmez, Turkuaz adına Muhsine Akbaş, Başkent Kadın Platformu adına Hatice Güler) ardından katılımcı STK'ların tanıtımı oldu. Yaklaşık 150 kişinin katıldığı toplantıda ortak dertlerimiz dile getirildi.

Konuşmacılarının dile getirdikleri sorunların aşağı yukarı aynı olması, toplumun büyük çoğunluğunun (çalışsın veya çalışmasın) aynı problemleri yaşadıklarının bir göstergesidir. Kadınlarımız kendi gündemlerini oluşturmalı başkalarının oluşturduğu gündem içinde yok olmamalıdır. Kendi politikaları üretilirken kadınlarımızın bu politikaları üretkenler arasında kendi kimliği ve duruşlarıyla yer almaları gerekir görüşü öne çıktı.

Kadınların yaşadıkları sorunların kökeninde geleneksel aile yapısı ve geleneksel din anlayışı yatmaktadır. Hamile kadınların bile şiddete maruz kaldığı toplumumuzda, kadın terbiye

adına dayak yemekte ve koca bu hakkı kendinde görmektedir. Töre cinayetleri ve intiharların artmasının nedeni de baskı ve şiddetin artması dolayısıyla kadının artık buna tahammül edememesidir. Halbuki Allah (c.c.) kadını ve erkeği birbirine eş yarattığını Kur'an-ı Kerim de bildirmektedir.

Nisa 1 "Ey insanlar sizi bir tek nefisten yaratan ve ondanda eşini yaratıp ikisinden bir çok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinizden korkun... "Her iki cinsi birbirine denk yaratan Allah erkeğe ne bir üstünlük ne de bir terbiye görevi vermiştir. Erkek egemen toplumun kendilerinde var olduğunu zannettikleri haktır.(daha doğrusu haksızlıktır)

Kadınlarımız hak arama konusunda biraz çekingen davranıyorlar. En küçük bir direnç karşısında hemen pes ediyorlar. Kur'an ı Kerimde "Bir güçle beraber bir kolaylık vardır" diyerek güçlüklerden yılmamamızı sorunlara dirençle ve sebatla karşı durmamızı öğütüyor. Martin Luther "Yaşamımız olaylara sessiz kaldığımız gün sona erer" diyerek hareket ve gayretle her iş sonuca ulaşır mesajı verilmektedir görüşleri dile getirilmektedir.

Son olarak da dile getirilmesinden ziyade çözüm aşamasında neler yapabiliriz tartışıldı. Bu konuda somut çözüm önerisi elde edilmese de pek çok konuda çözümler önerildi. Bunların bir dahaki toplantıda detaylı olarak ele alınması ve yalnızca çözümler konusunun irdelenmesi dilek ve temennisi ile toplantı sona erdi. Kapanış duası İlkder Başkanı Özden Sönmez tarafından yapıldı. Kadın Buluşması II'nin Ekim ayında Çorumda yapılması kararlaştırıldı.

W PANELDEN NOTLAR W

İLKDER 13 Mayıs 2003 tarihinde (DÖSİM) 75. Yıl Kültür Merkezi Tiyatro Salonu'nda Aile ve Vahdet Haftası dolayısıyla bir panel düzenledi. İLKDER Başkanı Özden Sönmez'in yönettiği panele İlahiyatçı Yazar Dr. Hidayet Tuksal, Av. Oya Işık Ay, Eğitimci Türkan Bakacak katıldı. İlk sözü alan Türkan Bakacak, aileyi geleneksel yönden ele aldı. 'Geleneksel ailede eş ve çocukların sorumluluğu daha çok kadının omuzlarındadır. Kadın bu yükü gönüllü omuzlar. Aile içinde pek çok sorun olabilir. Bu sorunların büyütülmeden, karşılıklı hoşgörülle aşılabilmesi için elimizde olan nimetlere (sağlık, çocuk vb.) her zaman şükretmek gerekir. Böylelikle sorunlar hafifletilebilir' dedi.

Aileyi hukuksal açıdan ele alan Av. Oya Işık Ay Sad Süresi 26. Ayetin mealiyle konuşmasına başladı. 'Allah-u Teala Kur'an-ı Kerim de insanlar arasında adaletli olunması gerektiğini bildirmekte. İnsan ilişkilerini düzenleyen hukuk kuralları da bu adalet çerçevesi içerisinde düzenlenmelidir.' Yeni Medeni Kanunun kadın ve aile ile ilgili değişen maddelerinden bahseden Oya Işık Ay, boşanma sonucunda kadının mağdur olmaması için mal birliği yasaının çıkış tarihinden önceki evlilikleri de kapsamı için bazı sivil toplum kuruluşlarının çalışma başlattıklarını söyledi.

Son sözü Dr. Hidayet Tuksal aldı. Türkan Bakacak hanımın sözlerine atıfta bulunan Tuksal, kadının her zaman özveride bulunan ve sabreden taraf

olmak yerine 'ben ne yapmak istiyorum? Yaptığım işten memnun muyum?' gibi sorularla kendisini sorgulaması, günde yarım saat de olsa kendine ayıracağı bir zamanının hatta ayrı bir mekanının olması gerektiğini söyledi.

Panel Başkan Özden Sönmez'in kapanış konuşmasıyla sona erdi.

Programın sonunda 4 gün sürecek olan kermesin açılışı yapıldı.

MÜ'MİNLERİN ÖZELLİKLERİ

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

1. Mü'minler saadete ermişlerdir.
2. Onlar namazda huşu içindedirler.
3. Onlar boş şeylerden yüz çevirirler.
4. Onlar zekat verirler.
- 5-6. Onlar, eşleri ve cariyeleri dışında, mahrem yerlerini herkesten korurlar. Doğrusu bunlar yerilemezler.
7. Bu sınırları aşmak isteyenler, işte bunlar aşırı gidenlerdir.
8. Onlar emanetlerini ve sözlerini yerine getirirler.
9. Namazlarına riayet ederler.
- 10-11. İşte onlar, temelli kalacakları Firdevs cennetine varis olanlardır.

(Mü'minun Suresi 1-11)

MERHABA....

Türkiye'nin her yerinden gelen kadınlar HOŞ GELDİNİZ.

Bizler kim olursa olsun zalimin karşısındayız....

Kim olursa olsun mazlumun yanındayız...

DOSTÇA SAMİMİCE KADINCA BİR DAYANIŞMANIN HERTÜRLÜ YOLSUZLUKLARA SON VERECEĞİNE İNANIYORUZ.

Birlikte olursak her türlü zorluklara göğüs gerebiliriz.

Birlikte olursak, toplumun kokuşmuşluğunu ve tersine akışını değiştirebiliriz.

Önümüzde yığınlarla sorular ve sorunlar var.

DİKENLİ BİR YOLDA VE ÇIPLAK AYAKLARLA YÜRÜDÜĞÜMÜZÜN FARKINDAYIZ.

Kadınlar olarak geçmiştede güzel ve özgün bir yaşantımız olmadı.

Yasaklar, dayaklar, aldatmalar, açlık, yokluk, yoksulluk üstüne üstlük birde TECAVÜZLER ekonomik sıkıntılar ...

Petrol dolar ve çıkarlar üzerine yapılan SAVAŞLAR.

Bu savaşlarda hertürlü şiddet ve tecavüzle yüzyüze gelen kadınlar.

ÖLENLER KURTULUYORLAR.
ALLAH (C.C) RAHMET EYLESİN.
YA ÖLMEYENLER..
ÖLMEYENLERİN HALİ NE OLUR
ACABA..

Hiçbir yetkili kadınların seslerini, isteklerini, haykırışlarını görmemezlikten ve duymamazlıktan gelemez.

Bu güne kadar duyuramadıksa seslerimizin cılız olmasından yada yetkililerin kör ve sağır olmalarındandı.

Bu gün ise gördüğünüz gibi seslerimiz cılız değil, yetkililerde kör ve sağır değilse duyarlar.

Belki de bu güne kadar ayrı ayrı DURUŞLARIMIZIN bedellerini ödedik,

İŞTE BUGÜN BİRLİKTEYİZ.

Geçmişte yanlışlar yapmış ve kaybetmiş olabiliriz.

Fakat bu günü ve yarını ÖZGÜRCE, BARIŞ İÇİNDE YAŞAMAK bizim elimizde.

Yeterki BARIŞ HEMEN ŞİMDİ diyelim.

Yeter ki BARIŞ HEMEN HERKESE diyelim.

Kadınlar cinsel kimlikleriyle değil, akıl ve becerileriyle ön planda olmalı.

Kamusal alanda hak ettiği yeri almalı,

İNSAN VE ÇEVRE

❖ İnsan ve çevre, dünya ve evren... denge içinde yaratılmışlardır. İnsanın yaratılış gayesinin dışındaki hal ve davranışlar bu dengenin bozulmasına yol açarlar. Kirliliğe sebep olur, zararlı yan atıklara sebep olur.

Doğal kaynakların çıkarılması için gelişen sanayi, zararlı gazları etrafa yayılmasına sebep olur. Bu zararlar doğada gözle görülmeyebilir. Uzaya yerleştirilen uydular vasıtasıyla tespit edilebiliyor. Bu zehirli gazlar için bol bol ağaçlandırma çalışması gerekir.

Dünyada başka kirlilikler gürültü kirliliği de olduğu gibi uzay kirliliği de vardır. Tonlarca artık parçaları uzayda dolaşmaktadır.

Sanayileşmeden zarar görülmemesi için temiz kaynaklar bulunmalıdır. Su, güneş ışığı gibi...

İnsanoğlu sonunu düşünmeden yaptığı işlerle, geleceğiyle kumar oynar gibidir. Dünyamızı bekleyen krizleri şöyle sıralayabiliriz:

1. Yeryüzünün ısınması: karbondioksit oranı gittikçe yükseliyor-sera etkisi. Ormanlar mutlaka çoğaltılmalıdır.

2. Su stokunun azalması: yer altı suyu kaynakları azalıyor, toksik atıklarla kirleniyor. İlerde su yakınlarında mülkiyet kargaşalığı çıkacağı kesindir. Su fiyatlandırılacak dolayısıyla tarımı, endüstriyi ve halkı etkileyecektir,

3. Üst yapıların çöküşü: binalar eskiyor, köprüler , yollar,kanalizasyon sistemleri eskiyor, kapasiteleri düşük geliyor.

4. dünya çapında maddi kriz: borçlu ülkeler ödemelerde zorlanıyor, bundan kaynaklanan sorunlar

5. Nükleer savaş tehdidi: Bu sorunlardan çıkan krizler bir ülkeyi değil tüm dünyayı etkiliyor, insan eli değmedikçe dünyada kirlilik olmaz. Çünkü Allah (cc) Kuddüs'tür. Yani her türlü kusur ve noksanlardan münezzehtir.

- Atmosfer göktaşlarından dünyamızı korur.
- Balıklar çöpleri yutar. Kartallar leşleri yer.
- Kurtlar karıncalar, bakteriler, toprak altındakileri yer.
- Rüzgar tozları götürür,
- Yağmur; toz toprağı yatıştırır.
- Kandaki zararları akyuvarlar temizler
- Gözleri, göz kapakları korur.

Kömürle çalışan enerji santrallerinin bacalarından çıkan zehirli gaz (sülfür dioksit) kronik bronşit, kalp hastalıklarına sebep olmaktadır. Sanayide linyit kömürü kullanan Doğu Bloku ülkeleri, atmosfere her sene 26.000.000 ton sülfürdioksit atmaktadır. Bunlar asit yağmuru olarak geri dönmektedir. Linyitin diğer yan ürünleri kanser yapıcı maddelerdir.

Karbondioksit ve karbonmonoksit uzun vadede iklim değişikliklerine sebep olmaktadır. Kimyevi ve sanayii atıklar, yetersiz kanalizasyon sistemi, çöp meselesi Batı Avrupa'nın başına çorap örmekte olan diğer problemlerdir.

Polonya , Doğu Almanya ve Litvanya'nın çöplüğü Baltık denizi olmuştur. Tuna nehri tam bir çöplüktür.

Polonyadaki nehirlerin % 95 i içmeye elverişli değildir. Göllerin de yarısı asityağmuru ile kirlenmiştir.

Nükleer enerjinin sorumsuzca kullanılması sonucu yaşanan çernobil felaketinin etkileri hala devam etmektedir.

Batıların kirlenen ruhları, çevreyi kirletmekten çekinmemiştir.

Kirlenen çevreyi temizlemek ancak onu kirleten insanın ruhunu temizlemekle olur.

❖ Maddi temizlik 4 kısımda incelenebilir:

- 1-Beden temizliği
- 2-Elbise temizliği
- 3-Mekan temizliği
- 4-Gıda temizliği

Mekan temizliği deyince, her müslümanın iyi bildiği bir husus, namaz kılınan yerin maddi yönden de temiz olması gerekir. Necasetle kirlenmiş bir yerde namaz kılınmadığı gibi, umumiyet itibariyle pis olan yerlerde Allah'ın zikri de yasaklanmıştır.

Ev temizliğinde ısrar eden Hz.Peygamber (sav) necis olduğu beyan edilen köpeğin ve bekletilmiş idrarın bulunduğu eve rahmet meleklerinin girmeyeceğini belirterek, bu çeşit mekan kirletici şeylerden evin korunmasını emretmiştir.

Peygamber efendimiz (sav) "Şüphesiz Allah Tayyib'tir, Tayyibi (doğru ve temiz yolda olanı) sever. Nazif'tir, nezafeti sever. Kerim'dir, Keremi sever. Cömert'tir cömertliği sever. O halde siz evlerinizin önünü temizleyiniz" (Tirmizi) Hz. Peygamber, sadece evlerin iç kısımlarını değil, aynı zamanda avluları sokakları da temiz tutmamızı emretmiştir.

Piknik ve mesire yerlerinin temizliği hususunda Hz. Peygamber'in

hadislerinde uzak çevreninde korunmasını şöyle emretmiştir: "Lanete uğramışlardan olmayın! - Ashab: Bunlar da kim, ey Allah'ın Rasülü?

- Halkın gelip geçtiği yola, gölgelendikleri yerlerde abdest bozanlardır" buyurmuştur.

❖ **Beden Temizliği:** İslam dini hem ruh, hem beden güzelliği için icab eden bütün tedbirleri almıştır. İslam hem kalbin ve ruhun temizliği üzerinde durduğu gibi, beden ve cism de temizliği hususunda durmuştur. Kur'an 'ın Hz. Peygamber'e gelen ikinci emrinde Cenab-ı Hakk "Elbiseni temizle" buyurmak suretiyle üst ve baş temizliğine önemi işaret etmiştir. Beden temizliği hususunda önce el ve ağızdan başlamak gerekir. Ellerimiz en çok kullandığımız azalar olduğundan, bunların kirlenmesini sık sık yıkamalıdır.

Bilhassa yemeklerden önce ve sonra yıkamak çok yerinde olacaktır. Sevgili Peygamberimiz " Yemeğin bereketi (vücuda faydalı hale gelmesi) evvelinde ve sonunda elleri yıkamaktadır" buyurmuşlardır. Bu adeti daima yerine getirmeli ve çocuklarımıza da öğretmeliyiz.

❖ **Temizlik:**

Biz müslümanların büyük bir titizlikle üzerinde duracağımız meseledir. Çünkü, mukaddes dinimiz, temizlik ve dolayısıyla insan sağlığına büyük derecede önem vermiştir.

❖ **Beden ve Ruh Temizliği:**

Gerek beden gerekse ruh temizliği olsun, insanın bedeni su ile temizlendiği

gibi kalbi temizliği ise sağlam bir iman ve yapılan ibadetler ile olur. Çünkü Peygamber efendimiz buyuruyor ki: "Günde beş vakit abdest alan kişi evinin önünden bir dere akıp da günde beş defa o dereyi yıkanmış gibidir" Günde beş defa yıkanan kimsede de her halde pek pislik barınmaz. Abdestini alıp bedenini temizleyen insan namaz kılarak da kalbini ve ruhunu temizlemiştir.

İnsan kendi bedenini den ve ruhundan sorumlu olduğu gibi çevresindeki insanları da düşünmek zorundadır. Bunlar evinde eşi ve çocukları çevresinde ise tüm insanlardır. Evin içindeki temizlik ve düzenlilik insanın toplumsal davranışlarına da yansır. Çocukların temizlik alışkanlıklarında anneler büyük rol oynar. Sokakta çevresini temiz tutmasını daha bebeklik çağlarında annenin çocuğa kazandırması gereken değerlerdendir.

ÇEVREYİ KORUMAK

Çevre insanın içinde yaşadığı ortamdır. Bu ortamda her şey birbiriyle bağlantılı olup bir parçasının zarar görmesi tamamının zarar görmesine neden olabilir. Bu nedenle doğadaki denge ve düzenin elden geldiğince korunması gerekir.

Allah-u Teala Rum suresi 41. ayette şöyle buyuruyor: "İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu ki Allah yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın: Belki (tuttukları kötü yoldan) dönerler."

Anayasamızın 56. maddesinde de "Herkes sağlıklı dengeli bir çevrede

yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir." denilmektedir.

(Geçen ay dernek merkezimizde düzenlediğimiz panelde insan ve çevre konusu işlendi. Panalist arkadaşlar bu konuda, dinleyenleri bilgilendirerek gerekli uyarılarda da bulundular. Panalistlerimizden Nasibe Durmaz "Çevre Temizliği", Serpil Orbay "Beden ve yakın mekan temizliği", Zeliha Toygar da "Beden ve Ruh temizliği konusunda bizleri aydınlatmışlardır.)

TAZİYE

Derneğimiz üyelerinden Serpil Orbay'ın iltisi vefat etmiştir. Merhumeye Allah (cc)'tan rahmet yakınlarına başsağlığı diliyoruz

➤ .Musa: "Rabbim! Göğsümü genişlet, işimi kolaylaştır,

dilimin düğümünü çöz ki sözümü iyi anlansınlar.

Ailemden kardeşim Harun'u bana vezir yap, beni onunla destekle, onu görevimde ortak kıl ki, Seni daha çok tesbih edelim ve çokca analım. Şüphesiz Sen bizi görmektesin" dedi. Taha 25-35

ANKET SONUÇLARI

Araştırmamızı Türkiye'nin çeşitli illerinde 878 denek üzerinde yaptık. Üç ana gruba ayırdığımız yaş grupları, 116 kişi 20'den aşağı olan yaş grubu; 348 kişi 20-30 arası olan yaş grubu; 414 kişi ise 30 ve yukarısı yaş grubu olarak ayrılmıştır.

Araştırmamızda, kadınlara eğitim durumları, medeni halleri ve yaşları ile ilgili sorulan sorular kimlik bilgilerine yönelik sorulardır.

Kadınlara çalışma durumları, çalışma sebepleri ve işyerinde karşılaştıkları Sorunlarla ilgili sorulan sorular; kadınların iş hayatı ile ilgili durumlarının ortaya çıkarılması amacıyla sorulmuştur.

Kadının aile hayatıyla ilgili olarak ise, eş seçimindeki öncelikleri, aile bireyleri ile ilgili tutumları, sorunları olup olmadığını, varsa nedenleri ve sorunları karşısındaki takındıkları tavırların neler olduğunu ortaya çıkarıcı sorular sorulmuştur. Bu konuyla ilgili olarak, kadınların ikinci eşe bakış açılarının ne olduğunu ortaya çıkarıcı sorular da yer almaktadır.

Ayrıca kadınların sosyal faaliyetlere katılma oranları ve yerleri, kitap okuma alışkanlıkları, okuma sıklığı, okunan kitap türü, gazete ve dergi okuma alışkanlığı, gazete seçimindeki kriterleri, tv. de izlenen programların neler olduğuna yönelik sorular da sorulmuştur.

Bu sayıda kadınların sosyal faaliyetlere katılım durumlarıyla ilgili araştırma sonuçları yayınlanacaktır. Bundan sonraki çıkacak olan

bültenlerde diğer sonuçlar da verilecektir.

Araştırmaya katılan kadınlardan: İlkokul mezunu olanların % 34.8'in, lise mezunu olanların % 33'ü, yüksekokul mezunlarının %21'i sosyal faaliyetlere katıldıklarını belirtmişlerdir.

Bunun yanında ilkokul mezunu olanların % 40.8'inin lise mezunu olanların % 28.7'sinin, ortaokul mezunu olanların ise %6.9'unun sosyal faaliyetlere katılmadığı bulunmuştur. Yaş Gruplarına göre; 20'den aşağı yaşta olanların %67.2'sinin sosyal faaliyetlere katıldığı, %32.8'inin ise katılmadığı, 20-30 yaş arasında olanların %78.9'unun katıldığı, % 21.1'inin katılmadığı, 30 ve yukarı yaşta olanların %71.4'ünün katıldığı, %28.6'sının katılmadığı saptanmıştır. 20-30 yaş arasında olanların % 55.5'inin ev sohbetlerine, % 16.3'ünün panel ve konferanslara, %13.3'ünün ise vakıf ve derneklerle ilgili faaliyetlere katıldıkları görülmüştür

30 ve yukarı yaşta olanların ise % 67.3'ünün ev sohbetleri, % 15.4'ünün vakıf ve derneklerle ilgili faaliyetlere katıldığı bulunmuştur.

Fakat her yaş grubundaki kadınların siyasi çalışmalara katılma oranları oldukça düşüktür. Bunun yanında yaş arttıkça ev sohbetlerine katılanların oranı artmaktadır.

Araştırmamızda, eğitim durumu arttıkça ev sohbetlerine katılma oranının azaldığı, bunun yanında eğitim durumu arttıkça vakıf-dernek çalışmalarının arttığı saptanmıştır.